

Till Försvarsdepartementet

fo.remissvar@regeringskansliet.se

christina.siwring@regeringskansliet.se

Diarienummer: Fö2024/00152

Datum: 2024-03-25

Remissyttrande med anledning av Sveriges DCA-avtal

SAMMANFATTNING

Vi uppmanar Sveriges Riksdag att inte ratificera DCA-avtalet (Ds 2024:2) mellan USA och Sverige på grund av;

- olämplig avtalspart, och
- olämplig avtalstext.

OLÄMPLIG AVTALSPART

USA är ingen lämplig partner att inleda bilaterala säkerhetspolitiska avtal med

USA kan på goda grunder ifrågasättas som demokratisk stat, vilket bland annat har gjorts av forna presidenter och högt uppsatta statstjänstemän.

Redan år 1956 hävdade den amerikanske sociologen C. Wright Mills i den uppmärksammade studien *Makteliten* att en tredelad maktelit i USA bestående av militären, den ekonomiska makten och den federala regeringen i praktiken var bortom demokratisk kontroll.

I sitt avskedstal som USA:s president 1961 varnade Dwight D. Eisenhower, general och ÖB för de allierade styrkorna i Europa under andra världskriget, för *det militärindustriella komplexet*.

Stabschefen till USA:s tidigare utrikesminister Colin Powell, Larry Wilkerson har i mycket kritiska ordalag beskrivit Bushadministrationen med vicepresident Cheney och försvarsminister Rumsfeld som att de hade bildat en neokonservativ sammansvärjning för att kapa beslutsprocessen, bl.a. då USA grundlöst invaderade Irak, även kritiserat av Sveriges tidigare utrikesminister Hans Blix. Larry Wilkerson har med intern kunskap ifrågasatt om Doug Feiths och andra "neokonservativas" "primära lojalitet" i Bushs försvarsdepartement "var till sitt eget land eller till Israel".

Han var övertygad om att "den judiska lobbyen i Amerika" spelade ett enormt inflytande i upptakten till Irakkriget och han ifrågasatte judiska ämbetsmän som Elliott Abrams, Paul Wolfowitz och Richard Perle i synnerhet, och deras lojalitet mot Förenta staterna.

CIA-chefen George Tenet har häftigt kritiserats för hur han hanterat frågan med Abu Ghraib och Guantánamobasen, där det har sagts att flera brott mot de mänskliga rättigheterna ägt rum. Human Rights Watch säger i en rapport 2011 att USA borde inleda en rättslig utredning om huruvida George Tenet gjort sig skyldig till krigsbrott. Enligt rapporten finns övertygande bevis för att han bar ansvar för att misstänkta terrorister har utsatts för tortyr.

De som avslöjar sanningar om USA:s krigsbrott har tvingats fly landet som Edward Snowden (likt de som vägrade mörda oskyldiga människor under USA:s imperialistiska krig i Vietnam), eller hotas av långa fängelsestraff som Julian Assange.

Ex-president Jimmie Carter har upprepade gånger påstått att USA inte längre är en demokrati, t.ex. i Oprah Winfreys program "Former President Jimmy Carter thinks the United States is no longer a democracy, calling the nation an "oligarchy" during an interview with Oprah Winfrey."

"Det finns bara ett sätt att vinna en kapprustning. Att inte delta alls."

Så skrev USA:s tidigare försvarsminister William J. Perry i ett kritiskt debattinlägg 2016, efter att det offentliggjorts att USA ska uppgradera sin kärnvapenarsenal de kommande 30 åren. [1]

Han har liksom den tidigare 'höken' försvarsminister Robert McNamara bytt åsikt från organisatörer av kärnvapendoktriner till kärnvapenkritiker och förespråkare för kärnvapenedrustning.

Den siste befälhavaren över USA:s strategiska flygkommando (SAC), general George Lee Butler blev efter sin pensionering aktiv i kärnvapenedrustningsrörelsen och han uppmanade till ett fullständigt avskaffande av kärnvapen. Som chef för Strategic Air Command (SAC) förde han befäl över det amerikanska flygvapnets samtliga tunga bombflygförband och interkontinentala ballistiska robotar och hade därmed ansvaret för huvuddelen av USA:s samlade avskräcknings- och vedergällningsresurser.

En av de arresterade kuppledarna för militärkuppen i Turkiet 2016 var den turkiske generalen Bekir Ercan Van, befälhavare för *Incirlik Air Base* med USA:s största lager av vätebomber i Europa. Flygbasen användes för USA:s flyganfall mot IS i Syrien. USA har en historia av att understödja militärkupper runt om i världen och vi anser inte att Sverige ska utsättas för sådana risker.

OLÄMPLIG AVTALSTEXT

Den primära folkrätten – suveränitet – internationella rättsordningen

Enligt den primära folkrätten (*jus cogens*) ska inte grundnormerna i folkrätten (regler, rättigheter och förpliktelser) kunna förhandlas bort och från vilka avsteg eller övertramp aldrig ska tillåtas. Till skillnad mot den av USA egenmäktigt definierade så kallade '*regelbaserade världsordningen*' utgör primära folkrätten förutsättningen för att världssamfundet ska kvarbli och den internationella rättsordningen upprätthållas. Det syftar i synnerhet till att bevara humanitära värden, fred och säkerhet i världen.

En kontraktualistisk uppfattning är att *jus cogens* får kraft genom att staten (genom samhällskontrakt) är ansvarig därtill inför sina medborgare.

Jus cogens-regler har ett samband med, men är åtskilda från, de mänskliga rättigheterna; vissa mänskliga friheter och rättigheter kan inskränkas med hänsyn till situationens beskaffenhet (friheten inskränks exempelvis vid militärtjänst, fängelse och brottsutredningar). Ett antal domar i internationell rätt har bildat prejudikat när de kompulsativa reglerna formulerats. I ett rättsmål vid Internationella domstolen i Haag 1970 formulerades fyra sådana regler:

1. att olagliggöra aggressionshandlingar,
2. olagliggöra folkmord,
3. skydda mot slaveri, och
4. att skydda mot rasdiskriminering.

Senare internationella rättsfall har även åberopat bland annat förbud mot tortyr, förbud mot kemiska vapen, nationellt självbestämmande, och staters suveränitet.

Den normala ordningen inom folkrätten är att de enda stater som är bundna av (de folkrättsliga) reglerna är de stater som ingått avtal - ofta kallade konventioner - om dem.

Detta följer av principen att en stat anses rättssuverän, vilket vill säga att den har rätt att själv besluta om vilka regler som ska gälla för den och dess medborgare inom statens gränser (jämför icke-interventionism). Jus cogens-reglerna utgör ett undantag på så sätt att ingen stat anses kunna avtala bort dem eller bryta mot dem. Detta innebär att varken konventioner, avtal eller konsensus är legitima skäl att frångå dem, vare sig på enskild, kommunal eller statlig nivå.

Jus cogens har därför en överordnad roll gentemot behov, avtal och lagar, och kan ogiltiggöra sådana.

Vi anser att DCA-avtalets överlåtelse av skattebefriad mark under förenta staternas jurisdiktion är försök till så grovt avsteg från den primära folkrätten att avtalet inte duger för ratificering av Riksdagen.

Istället är det USA, i sin position av den starkare parten, som sätter villkoren medan svenska folket [RF 1:1] ansluts utan sitt medgivande och utan någon egentlig möjlighet att avsäga sig kontraktet.

Principen om icke-interventionism är en viktig del av FN-stadgan, och är ett begrepp inom internationella relationer som beskriver en utrikespolitisk ideologi eller strategi som har som mål att förhindra krig genom att undvika – i första hand militär – inblandning i andra staters angelägenheter. Man betonar istället vikten av att upprätthålla suveränitetsprincipen och att i första hand fokusera på diplomati.

USA:s 'krig mot terrorismen' har medfört:

- Kostnad: \$16,2 miljarder (16,2 miljarder miljoner)
- 900 000 döda
- 38 miljarder människor på flykt
- Minst 4,5 miljarder döda p.g.a. krigets konsekvenser.
- USA:s militärbudget 2023: \$850 miljarder.
- Internationella rättsprinciper är satta ur spel.

USA:s dominans och hegemoni behöver ersättas med återhållsamhet och samexistens. Idén om att USA bara driver krig mot auktoritära regimer stämmer inte. "Det är ett hypermilitariserat misslyckande".

USA har intervenerat:

- över 500 ggr på 250 år
- 1946–1989: (kalla kriget) 130 ggr – 3 ggr/år
- 1990–2018: 130 ggr – 4,6 ggr/år

I stället för att ansluta till och följa internationella lagar och FN-konventioner har USA myntat begreppet 'den regelbaserade världsordningen' som i synnerhet Svenska regeringen är villig att underkasta sig. Detta uttryck genomsyrar Försvarsberedningens säkerhetspolitiska rapport Ds 2023:19 'Allvarstid' (2023-06-19). [2]

USA har länge försökt lansera och främja en "regelbaserad ordning" i USA:s intresse som en ersättning för den demokratiskt inriktade FN-stadgan, som ger möjlighet till multilateralism och som har udden riktad mot imperialism. Och det handlar inte bara om detta utan om "Responsibility to protect", ibland kallat "humanitär intervention/imperialism", en annan paroll avsedd att ge USA & Co fria händer att intervensera mot misshagliga stater.

Av FN:s slutdokument från världstoppmötet 2005 [3] framgår under punkterna 138 och 139 om skyldigheten att skydda med våra kursiveringar (framhävningar):

"138. Varje enskild stat har ett ansvar för att skydda sina befolkningar mot folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten. Detta ansvar innebär att sådana brott, inklusive anstiftan till dem, ska förebyggas med lämpliga och nödvändiga medel. Vi tar på oss det ansvaret och kommer att agera i enlighet med det. Det internationella samfundet bör, när så är lämpligt, uppmuntra och hjälpa

stater att utöva detta ansvar och stödja Förenta nationerna när det gäller att inrätta en kapacitet för tidig varning.

139. *Det internationella samfundet har genom Förenta nationerna också ett ansvar för att använda lämpliga diplomatiska, humanitära och andra fredliga medel, i enlighet med kapitlen VI och VIII i stadgan, för att bidra till att skydda befolkningar från folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten.* I detta sammanhang är vi beredda att vidta kollektiva åtgärder, i rätt tid och på ett beslutsamt sätt, genom säkerhetsrådet, i enlighet med stadgan, inklusive kapitel VII, från fall till fall och i samarbete med relevanta regionala organisationer när så är lämpligt, om fredliga medel är otillräckliga och nationella myndigheter uppenbart misslyckas med att skydda sina befolkningar från folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten. Vi betonar behovet av att generalförsamlingen fortsätter att överväga ansvaret för att skydda befolkningar från folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten och dess konsekvenser, med beaktande av principerna i stadgan och internationell rätt. Vi har också för avsikt att, när det är nödvändigt och lämpligt, hjälpa stater att bygga upp kapacitet för att skydda sina befolkningar från folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och brott mot mänskligheten och att hjälpa dem som är utsatta för stress när de bryter ut.”

Den välrenommerade och välinformerade professorn Jeffrey Sachs kritiserar hårt USA:s ledning för att man vägrar stoppa Israels folkmord på Palestinier som han anser kunnat ske inom ett dygn. Det är således uppenbart att USA inte har förebyggt sådana brott, inklusive anstiftan till dem, som enligt 138 (ovan) ”ska förebyggas med lämpliga och nödvändiga medel”.

För några dagar sedan (mars 2024) skrev *Center for constitutional rights*: [4]

”Palestinska människorättsorganisationer, tillsammans med palestinier i Gaza och USA, lämnade in en stämningsansökan till USA:s federala domstol mot president Biden, utrikesminister Blinken och försvarsminister Austin för de amerikanska tjänstemännens misslyckande med att förhindra och delta i den israeliska regeringens pågående folkmord på dem, deras familjer och de 2,2 miljoner palestinerna i Gaza.

Bland de målsägande finns Defense for Children International–Palestine (DCIP) och Al-Haq som är ledande palestinska människorättsorganisationer som arbetar för att bevara och främja det palestinska folkets mänskliga rättigheter på det ockuperade palestinska territoriet, som består av Västbanken, inklusive östra Jerusalem, och Gaza.”

”Omedelbart efter lanseringen av Israels exempellösa bombkampanj mot Gaza erbjöd president Biden "orubbligt" stöd för Israel, vilket han och administrationens tjänstemän konsekvent har upprepat och backat upp med militärt, ekonomiskt och politiskt stöd, även när massantalet civila offer eskalerade tillsammans med israelisk folkmordsretorik.

Rättegången placerar det pågående folkmordet i en historia av israeliska handlingar mot det palestinska folket, med början i Nakba 1948. Den beskriver hur de åtalade Biden, Blinken och Austin inte bara har misslyckats med att förhindra folkmordet på det palestinska folket i Gaza utan också har hjälpt till att främja de allvarligaste brotten genom att fortsätta att ge Israel ovillkorligt militärt och diplomatiskt stöd, samordna nära om militär strategi och underminera det internationella samfundets ansträngningar att stoppa Israels obevekliga och aldrig tidigare skådade bombkampanj och totala belägring av Gaza.”

Den imperialistiska kärnvapensupermakten USA riskerar återigen att få som president och överbefälhavare den labile och oförutsägbara Donald Trump, starkt misstänkt för försök till statskupp, som alternativ till den enligt citatet ovan åtalade sittande presidenten Biden.

Med dessa exempel anser vi att den tilltänkta avtalspartnern USA såväl tidigare som fortsatt så flagrant bryter mot folkrätten och konventionen om de mänskliga fri och rättigheterna, nu pågående genom sitt stöd till Israels folkmord mot palestinier 2024, att

USA helt måste uteslutas som militär och säkerhetspolitisk avtalspartner.

- Avtalet innebär överlåtande av såväl *suveränitet* som *jurisdiktion*.
- Avtalet strider därmed mot såväl grundlagen [RF 10:3] som andra lagar.
- Avtalet har tecknats utan debatt och förankring hos svenska folket [RF 1:1].
- Avtalet förtydligar inte rätten för svenska folket att via svensk Tull, Polis, Kustbevakning och Försvarsmakten kontrollera efterlevnaden av att inga kärnvapen förs in på svenskt territorium. Avtalet innebär även att vapensystem för vedergällning med massförstörelsevapen såsom de strategiska terrorbombflygplanen; B-52H Stratofortress, B1-B Lancer, och de kärnvapenkapabla stridsflygplanen F-15E Strike Eagle, F-16 Fighting Falcon, F-35 Lightning II, m.fl. tillåts flyga över svenskt territorium i stark konflikt med en lång svensk fredstradition för kärnvapenedrustning, väl förankrad i folkdjupen.
- Enligt DCA och Ds 2024:2 (sid 166 ff) godkänns att främmande makt har polisens befogenhet under vissa villkor, vilket helt strider mot svensk lag och allmän rättsuppfattning.
- Avtalet har tecknats med en militärt aggressiv stat som upprepade gånger och i närtid utövat militärt våld mot andra nationer utan sanktion från FN.
- Avtalet innebär upplåtelse av hemliga försvarsanläggningar till främmande makt.
- Avtalet innebär upplåtelse av svenskt territorium för vapen och vapensystem som inte står i enlighet med svenska värderingar, såsom t.ex. utarmat uran, klusterbomber mm och flygplan med hydrazin-användning som innebär allvarliga miljö och hälsorisker även under fredstida förhållande.
- Avtalet innebär att Sverige permanent upplåts för främmande makt som militärt övningsområde.

[1]

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/rivna-karnvapenavtal-och-hemliga-byggen-sa-rustar-varlden-for-ett-nytt-kallt-krig--wm3j70>

[2]

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2023/06/ds-202319/>

[3]

<https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml>

[4]

<https://ccrjustice.org/home/what-we-do/our-cases/defense-children-international-palestine-v-biden>

AVTALET SKA DÄRMED OGILTIGFÖRKLARAS

Sverige behöver inte USA för freden – det är snarare USA som behöver Sverige för krig.

Fredsvännerna

Ronny Stark och *Jan Wallinder*

Ronny Stark
Bolagsgatan 3
372 32 Ronneby

Jan Wallinder
<jan.wallinder@gmail.com>